

Obsah:	1
Plánované akce	2
Editorial	2
Společenská kronika	
Jubilanti – 2.blok/2013	3
Blahopřání jubilantovi	3
K inspiraci (aj poučení)	
Moravská zvuková archeologie	5
Ze Slováckých pověstí - IV.	6
Humorné desatero	7
Folklorní (i jiné) akce	
Ještě z fašanku	8
Jarní zpívání v Kyjově	9
18. Oharkový šmak	11
O 13. koštu krůžkařských vín	12
Na návštěvě u O. Krejčího	15
Fotoreportáž z květnové besedy	18
SK na prknech, co znamenají svět	20
Vinařovo okénko	
O vinici Šobes	21
Receptář	
Kyselica	22
Ovesňáky	23

*

Plánované akce – do 12. /2013 :

Besedy u cimbálu:

25.9. jako host plánována muzika Pajtáš

30.10. – Havelské hody

20.11. – Jubilejní beseda

17.12. – Vánoční beseda

Upřesnění pozdnějších akcí najdete (snad) v říjnovém čísle.
Další akce zatím nejsou známy- sledujte web či nástěnku.

*

Editorial

Naši milí krúžkaři a další čtenáři,
toto naše poslední předprázdninové číslo je trošku chudší než ty předchozí – ale je to na Vás, kolik nám toho k tisku nabídnete...Otiskneme i reportáže, které jsou k datu vyjítí dalšího čísla Krúžkozoru již poněkud časově zastaralé (třeba v tomto čísle ještě zpráva z únorové-fašankové-besedy), nicméně tak to vychází, když jsme vydávání rozvolnili do 3 čísel, takže se toho nebojte. Seriál „Stavební tradice Slovácka“ již skončil, tak kdo se přihlásí s něčím dalším? Letní období přinese řadu folklorních festivalů a jiných atrakcí, tak se o své zážitky nzapomeňte podělit i s ostatními. Právě na ty čerstvé se budeme moc těšit! Posílejte je proto včas, aby se daly zařadit hned do nejbližšího čísla.

Doufám, že nikoho nepohorší trocha humoru, kterou jsem neodolala přidat do nůše...

A do nadcházejícího letního, tj. dovolenkového období všem přejeme konečně hezké počasí, už žádné záplavy a plno krásných zážitků nejrůznějšího druhu.

Na setkání na podzim se těší

Jiřina Lacinová

*

Společenská kronika

Jubilanti - VI.-X./2013

Ing.	Jarmila	Davidová	80
Ing.	Jan	Tolar	70
JUDr.	Irena	Schejbalová	50
	Růžena	Krčmářová	70

Blahopřejeme!

*

Blahopřání jubilantovi

V měsíci dubnu t.r. se dožil významného životního jubila náš dlouholetý člen a příznivec, prof. *PhDr. Dušan Holý* (25.4.1933), rodák z Hrubé Vrbky na Hornácku.

Myslím, že prof. Dušan Holý je ve folklorní a národopisné

obci osobnost tak známá, že není třeba zde vyjmenovávat všechny obory, kterými se ve svém profesním i osobním životě zabýval a jakých významných úspěchů v nich dosáhl. To už dávno napsali jiní a povolanější než jsem já. Když jsem byl šéfredaktorkou Krúžkozoru Dr. Jiřinou Lacinovou požádán, abych napsal příspěvek na toto téma, řekl jsem si, že napíšu jen stručnou informaci o významné události v životě jubilanta s blahopřáním za všechny členy Slováckého krúžku v Brně. Jak jsem však zasedl k počítači a začal psát, uvědomil jsem si, že by se přece jen patřilo při této příležitosti napsat k osobnosti prof. D. Holého něco více. Proto mi dovoluňte v několika větách vyjádřit můj osobní, laický pohled na dvě stránky jeho osobního a profesního života.

Tou první je Dušan Holý jako hornácký lidový zpěvák. Že se narodil s darem zpěvu „od Pána Boha“, bylo patrné již na prvních nahrávkách jeho zpěvu z chlapeckých let.

Za svůj život už jsem slyšel hodně výtečných zpěváků slováckých a slovenských lidových písní, ale Dušan je prostě jen jeden. Jeho hlasový fond, cit pro původní regionální podání a pokora k lidové písni z něj podle mého- opakují „laického“- názoru činí nekorunovaného krále hornáckých zpěváků uplynulých 50 – 60 let (společně se starším bratrem Prof. MVDr. Lubošem Holým † 23.1.2011). Při poslechu jeho zpěvu si znovu a znovu pokládám otázku, kde se v člověku drobnější postavy bere ta energie, ta obrovská síla, která z něj vytryskne prostřednictvím hlasivek a tónů písní.

Druhá stránka jubilantovy osobnosti, u které bych se chtěl krátce zastavit, jsou jeho osobní vlastnosti jako člověka, vysokoškolského pedagoga a vědeckého pracovníka. Smekám svůj klobouk (ze ždánického kroje) před tím, s jakou láskou, pokorou, pílí a vytrvalostí pracoval a dosud pracuje na poli hornáckého národopisu a s ním souvisejících témat. Za 50 let své vědecké a pedagogické činnosti na Katedře etnologie Masarykovy univerzity vychoval desítky kvalitních etnologů a národopisců, kteří nesou dál jeho odkaz. Přesto, že

ve svém profesním životě dosáhl vynikajících výsledků a byl za ně oceněn státním vyznamenáním, zůstal skromným, skoro bych řekl plachým člověkem, se svým typickým humorem a smyslem pro kamarádství a přátelství.

Z mého pohledu je prof. Dušan Holý jedním z těch dělníků na vinici slováckého národopisu, díky kterým se podařilo zachovat obrovské „dědictví otců“, které nám zanechaly předcházející generace. Nebál bych se ho zařadit po bok takových velikánů, jako byli Martin Zeman, Lubomír Niederle, Josef Klvaňa, Vladimír Úlehla, MUDr. Antoř Frolka, Zdena Jelínková a další.

Jménem všech krúžkařů mu touto cestou dodatečně přeju hlavně dobré zdraví, hodně sil do další práce, osobní a rodinnou pohodu. „Živijo a mnogaja ljeta“.

M.Hebron

*

K inspiraci (aj poučení)

Moravská zvuková archeologie

Mirek Hebron

V únorovém čísle Kulturních novin (www.kulturninoviny.cz) mě zaujal článek Dr. Jiřího Pločka, ve kterém informuje o dalším významném vydavatelském počínu brněnského pracoviště Etnologického ústavu Akademie věd ČR – obsáhlé edici nejstarších dochovaných zvukových záznamů moravské a slovenské lidové písně na území Moravy pod názvem „Vzaty do fonografu“.

S laskavým svolením autora bych chtěl s jeho obsahem seznámit také čtenáře Krúžkozoru.

V závěru článku vyjadřuje J. Ploček své velké uspokojení z toho, že se našli v našem národě lidé, kteří pochopili význam

pořízení a zachování záznamů lidové písně pro příští generace a byli ochotni pro to udělat velký kus práce.

Dovolím si ocitovat poslední větu článku. „Zaplat'pánbůh za všechny ty Janáčky, Kyselkové, Bímy, Nečasy a proč to neříct, dnes i Jarmilu Procházkovou a její kolegy, kteří ve skromných podmínkách akademické instituce vytvářejí vědecké a kulturní klenoty.“ Zde se patří dodat, že mezi jmenované můžeme právem zařadit i autora článku Dr. Jiřího Plocka, neboť se velkou měrou zasloužil o zdárné uskutečnění projektu „Nejstarší zvukové záznamy moravského a slovenského lidového zpěvu 1900-1912“. Nevím sice jaká je cena této publikace, ale pokud by byla pro náš Krúžek dostupná, doporučoval bych výboru zvážit zakoupení jednoho exempláře pro potřeby Krúžku.

Edice s názvem Vzaty do fonografuvědecké a kulturní klenoty.

*

Ze Slováckých pověstí – IV.

O kunovické tvrzi (Kunovice)

V polovině 16.století byla v Kunovicích obnovena zpustlá tvrz na ochranu proti vpádu Turků. Snad z této doby se zachovala pověst, vypravující, že kunovský hrad byl přepaden hordou loupežníků. Hradní posádka byla vyvražděna, pána hradu ztýrali a uloupili mu všechnen dobytek, s nímž uprchli do hlucké obory.

Po této události byly vykopány z hradu do okolí tajné chodby a hrad sám byl zpevněn mnoha přístavbami. Po několika letech podnikli loupežníci na hrad nový přepad, ale hradní posádka byla tentokrát dobře připravena a nenechala se překvapit. Zbrojnoši spustili padací mosty a loupežníky vlákali do hradu. Na nádvoří se pak strhl zoufalý zápas, v němž obránci hradu zvítězili. Když náčelník tlupy spatřil na blízku otevřený vchod a nevěděl si jiné rady, vzkřikl

v zoufalství na své druhy: „Všichni za mnou!“ Jakmile poslední lupič zmizel v podzemí, uzavřeli zbrojnoši tajnou chodbu z obou stran a nechali v ní útočníky zahynout.

Tajné chodby zůstaly na některých místech zachovány až do roku 1900, ale pozdějšími povodněmi byly značně poničeny a při stavbách domů zasypány.

Dodala J. Lacinová

(Literatura:

ŽARDECKÝ, Jiří „Slovácké pověsti“, Arca JiMfa, 1998)

*

A na závěr této vážné kapitoly něco *pro zasmání* (z netu):

Desatero pro štíhlú líniu od Bolka Polívky (prý...):

1. Dyž neco jíte a nikdo vás nevidí, tož to nemá žádné kalorie.
2. Dyž do seba cpeš čokoládu a chlastáš k temu slivovicu, tož tá ti ty kalorie zruší.
3. Dyž sa postaráš, aby všeci okolo přibráli víc kilo než ty, tož budeš najštíhlejší.
4. Dyž sa vás bude cpat víc, tož sa počítajú kalorie enom temu, kerý sní najvíc.
5. Jídlo, co sníš v kině anebo u televize, popřípadě u počítače, jako polárka, oplatky, sušenky, to sa nepočítá, protože to patří do zábavy a né do jídla.
6. Kakao, brandy, topinky, dorty, chleba se sádlem, špek a klobásky neobsahujú kalorie, dyž sa jiju ze zdravotních důvodů.
7. Jídlo, keré sníte, dyž vaříte, taky nemá kalorie, protože to nejíte, ale koštujete.

8. Jídlo, keré má stejnú barvu, taky neobsahuje kalorie. Třeba dyž sníte špenát a pistáciiovú zmrzlinu, tož to je jak dybyste nesnědli nic.

9. Obezita je nemoc, a tož je potřeba pořádně sa nadlábnút, aby s nů tělo mohlo pořádně bojovat.a navíc - stejně

10. Ženská bez břucha je jak hrnek bez ucha !!! A ženská bez řiti je jak váza bez kvítí !!!

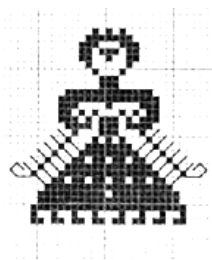
(Tak to dámy přes léto s tím hubnutím do plavek moc nepřeháňjte!...)

*

Folklorní (i jiné) akce

Zpráva o fašankové besedě SK (11.2.)

Hana Dostálová

Bylo nás tentokrát míň, poznamenané asi i chřipkami, dokonce onemocněl i ujo Fajo, takže po více než 30 letech nezastával funkci faráře. Program započal podšablemi mužského sboru - tancovali jen čtyři, protože mi předtím Jitka poslala SMS, že Marian leží v komoře s nožkama nahoře a stůně chřipkou. Dále následoval program tanečníků, rej masek, z nichž bych vyzvedla odpornou hrbatou a kolozubou čarodějnicí jménem Veronika. Ta byla absolutně úžasná, s kloboukem v ruce obcházela všechny přítomné a "na hrb" do klobouku vyžebrała 743 koruny, kteréžto promptně věnovala krúžku v zastoupení Vaška Linharta. Já jsem tentokrát šla v kroji a dobře udělala, protože při pochovávání basy byl docela problém - nikdo z mladých to neumí zpívat, takže myslím jsem tentokrát byla vydatnou posilou. Faráře představoval strýc Kučera, který se svého úkolu zhostil naprosto bravurně - předčítal z listu připravený komentář Fajův a prokládal jej vlastními úvahami, takže

obecenstvo řvalo smíchy. Dokonce během besedy se u ženského stolu vydatně zpívalo - jak za starých dobrých časů - a Podluží (jak si to přála Bohunka). Beseda byla vskutku vydařená, víno, pivo, slivovica aj. tekly proudem, ale byly kvalitní, tak se druhý den dalo jít do procesu. Dále máme nového starostu, který se své funkce ujal důstojným proslovem. Na besedě byla i Helenka Beránková a slíbila, že bude podávat pravidelné informace stran vernisáží a výstav v Etn.ústavu (což již činí- pozn.red.).

*

„Jarní zpívání v Kyjově“

Jiřina Lacinová

Tak na jaro to fakt moc nevypadalo...Ale byli jsme v datu 24.března na akci s tímto názvem pozváni – a to se přece neodmítá. Obléklí jsme kožichy, mužský sbor jakožto vystupující nabalil kroje (převážně hornácké), a vyrazili jsme, přestože někteří (třeba Lad'a B.) vyměkli už před odjezdem a vzdali to (na obranu L. budiž řečeno, že většina ani nezkusila přijít, bylo nás pár, z ženského sboru jen 3). My srdnatí jsme se ale ve studeném autobuse (který šoféroval „mladý Linhart“) zahřáli, jak umíme – třeba pěveckým nácvikem s Pepou, že...

Akce byla následovníkem předchozích „otvírání sklepů“, ale pořadatelé si to tentokrát potřebovali koncepčně pozměnit, a akce se odehrávala už jen před kyjovskou radnicí a poté v blízkých sálech Kulturního domu, na sklepy bohužel nedošlo. Zorganizováno to bylo zajímavě, humorně, s programem téměř estrádním. Vystoupení jednotlivých sborů – mužských i ženských (zde především místní „Tragačnice“) se střídala se soutěžemi, vyzvaní absolvovali „rekvalifikační kurz Vinař“ (z našich řad to byl např. Zdeněk Bravenec, který se učil natahovat košťýřem...), nabízeny byly

výborné koláčky a vínko. Na svém motorizovaném oři křepce přicválal i p. Oldřich Krejčí. Nejzmrzlejší se mohli zahřát prodávanou horkou „prdelačkou“ (čehož jsem já samozřejmě využila, a koupila jsem si i výtečné domácí sádlo), ale byli jsme docela rádi, když jsme se před ledovým větrem mohli po skončení programu přesunout do sálu. Vystupující obdrželi gulášek a neformálně se pokračovalo v „družbě“, já jsem tam poznala Juru Petru a pár známých tváří, víc odborného se ode mě nedozvíte...Vraceli jsme se ještě za světla, což není pro krúžkašské akce moc typické – ale i tak to bylo prima. Příště se nebojte!

*

XVIII. Oharkový šmak

Lubomír Vylam

Dne 20. 3. se na besedě v Kulturním domě Rubín pořádal tradiční oharkový šmak. I když z počátku počet vzorků nebyl velký, nakonec bylo ke šmakování nachystáno úctyhodných 26 vzorků. Hodnotící komise se sešla 18. 3. a pečlivě hodnotila oharky v následujících pěti kategoriích: Šmak oharků, Velikost a tvar, Tvrdost oharků, Čírost a vůně láku, Čistota a úprava oharků. V každé kategorii se udělovalo od 0 do 5 pěti bodů. Vítězem šmaku se stal pan Sýkora Josef z Kohoutovic, jehož oharky byly ohodnoceny 22,7 bodů, na druhém místě Homola Jaroslav ze Ždánic s počtem 22,2 bodů a jako třetí se umístil Hofírek Jan z Heršpic s počtem 19,8 bodů. Vítězům samozřejmě gratulujeme.

Na samotném šmaku byly k oharkům na zakousnutí nachystány vynikající škvarky a chléb se sádlem. Po celou dobu šmaku hrála cimbálová muzika Slováckého krúžku v Brně pod vedením Pepy Pokorného a pomáhala tak dotvářet neobyčejnou atmosféru večera.

Na závěr bych chtěl poděkovat všem členům taneční složky a všem ostatním, co přiložili ruku k dílu a podíleli se na organizování samotného šmaku. Děkujeme také všem, co se neostýchali a dodali vzorky oharků. V neposlední řadě také děkujeme všem návštěvníkům, kteří došli na košt a těšíme se, že se sejdeme zase za rok už u XIX. Oharkového šmaku.

*

„Pijme vínečko, dobré je“, aneb o XIII. koštu krúžkařských vín

Mirek Dostál

Je středa, 15. 4. 2013, půl sedmé a v sále KD Rubín vládne stupňující se vzrušení. Za několik okamžiků bude otevřen v pořadí již třináctý košt krúžkařských vín. Skupiny i jednotlivci z řad krúžkařů postávají s připravenými pohárky, za pultem stojí připravení nalévači z řad zpěváků, za nimi stojí 121 vzorků vín v řadách pečlivě vyrovnaných lahví. Konečně se z mikrofonu ozve toužebně očekávané: “...tím považuji dnešní krúžkařský košt vín za zahájený a prosím nalévače, aby začali nalévat.”

Za tímto, zajisté nádherným okamžikem však stálo úsilí mnoha členů mužského sboru košt připravit, a nejednalo se jenom o správné ohodnocení dodaných vzorků. Bylo potřeba nejprve vzorky v dostatečné míře sehnat. V této věci náleží dík především všem těm našim sponzorům, kteří dodali víno, ať již vyrobené ve vlastních sklepech, či získané pro spolek jinak, byť třeba zakoupením od svých tradičních dodavatelů. Rád bych při této příležitosti poděkoval mužskému sboru, jehož členové, z nichž se nikdo nechtěl nechat zahanbit kamarády, takřka ve sto procentech se obětavě a se ctí zhostili své úlohy při shánění vín.

Následně však musely posbírané vzorky vín být přijaty, zaříděny, opatřeny viněty, rozděleny k bodování a uloženy do sklepa v klubu UO Šumavská. Bylo potřeba zajistit mnoho drobností jak pro vlastní bodování, tak pro výstavu. Bylo potřeba zajistit přesuny a převozy vín, bodovací tabulky, katalogy a mnoho jiných věcí, jejichž výčet by zajisté zaplnil celou stránku Krúžkozoru, a to nejenom

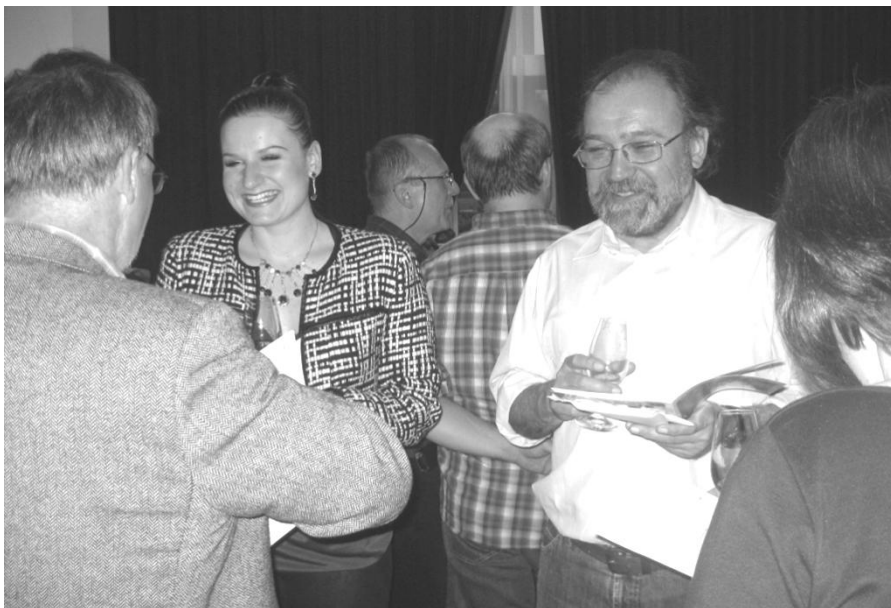
před koštem, jak říkáme v Krúžku výstavě, ale i následnou likvidaci akce po koštu. I to je ta neviditelná práce mnoha obětavců, jimž patří dík.

Vzpomínám si na momenty, kdy jsme s kamarády ve sboru začali organizovat první krúžkařský košt. Na jeho vzniku se tehdy významnou měrou podepsal náš někdejší kamarád, který dnes již bohužel na nás shlíží z krúžkařského nebe, výborný zpěvák druhého hlasu, ještě lepší vinař – amatér, mnohaletý člen sboru a kdysi i jeho organizační vedoucí, pan Zdeněk Kotas. Ve sboru v tu dobu bylo několik dobrých aktivních vinařů (uvedu alespoň některé z nich: Pavel Rampula, Zdeněk Kotas, Zdeněk Kopřiva, František Kašník) a na besedách Krúžku se díky nim scházívala výborná vína, která jsme mezi sebou vzájemně ochutnávali a mudrovali jsme o nich. Já jsem v tu dobu začínal ve funkci organizačního vedoucího sboru. Zdeněk Kotas tehdy za mnou přišel, a řekl mi, že by bylo dobré udělat takovou malou interní ochutnávku našich vín. Slovo dalo slovo a z malé ochutnávky se v průběhu času vyklubalo pravidelné pořádání koštů se sto až sto dvaceti vzorky v průměru, které mnoha návštěvníkům přinesly pěkné zážitky a Krúžku finanční injekce. Tak tolik vzpomínky...

Nyní však trochu statistiky: na letošním koštu se sešlo 121 vzorků vín od 60–ti vinařských subjektů. Z toho se 65 vín umístilo ve skupině vynikajících vín a jejich výrobci obdrželi pěkné diplomy, které vyrobila naše výtvarnice Zdena Kristová, deset vín bylo na tak vynikající úrovni, že jim odborná komise přiřadila víc jak 19 bodů z dvacetibodové bodovací stupnice. Pro méně znalé uvádím charakteristiku kvality takto ohodnocených vín: 19 a více bodů dostávají vína vyjímečné kvality s mimořádně hodnotnými senzorickými vlastnostmi, která zanechávají v konzumentovi mimořádně silný estetický dojem. Vystaveno bylo 72 vzorků bílých vín, 36 vzorků červených vín a 13 vzorků růžových vín. V každé kategorii byl subkomisí vybrán šampión, mimo to bylo vyhodnoceno

nejlepší krúžkařské víno a nejlepší kolekce 5 vzorků vín. Držitelé šampiónů obdrželi cenné keramické plakety od keramika Jaroslava Homoly, krúžkaře a člena mužského sboru.

Sluší se uvést jména vítězů jednotlivých kategorií: v kategorii bílých vín zvítězil pan Milan Hanuš z Blučiny, přítel našeho zpěváka ing. Jana Tolara a jeho dodavatel vína, s excelentním vínem Sylván zelený, výběr z hroznů, ročník 2011, šampiona červených vín získal pan Jan Rampula, bratr našeho zpěváka Pavla Rampuly, jinak též význačný folklorista a člen Mužského sboru Dolní Dunajovice, svínem Cabernet Sauvignon ročník 2007. V kategorii růžových vín vyhodnotila komise jako nejlepší rosé víno Frankovka, pozdní sběr, polosladké, od krúžkařského tandemu Ing. Miroslav Dostál a Dagmar. Ovšem jako opravdu nejlepší krúžkařské víno bylo vyhodnoceno víno Svatovavřinecké, pozdní sběr, ročník 2003 od Ing. Josefa Donného, uměleckého vedoucího Mužského sboru Krúžku. Posledním ohodnoceným subjektem se stal Znovín Znojmo, mimochodem

nejlepší vinařství roku a nositel řady mezinárodních cen, jehož kolekce pěti vín získala hodnocení: 1x 19,2, 3x 18,9 a 1x 18,6 bodů, což je výkon opravdu úctyhodný.

Závěrem je však potřeba jen litovat, že přes kvalitní přípravu, vysokou úroveň vystavovaných vín a velmi příjemný průběh výstavy se třináctý košť krůžkařských vín setkal s poměrně nízkým zájmem krůžkařů a příznivců Krůžku. Je na vedení Krůžku, aby všechny kladné i záporné aspekty koštu vyhodnotilo a pro příště přijalo taková opatření, aby byla zajištěna návštevnost odpovídající úsilí sponzorů a pořadatelů koštu. I přes všechna tato slova kritiky si myslím, že se jednalo, stejně jako v minulých ročnících, o pěknou krůžkařskou akci, která si zaslouží opakování. Vždyť kulturní konzumace vína již nevyhnutelně patří do života Krůžku. Proto: *“ pijme vínečko, dobré je, ja kdo že nám ho naleje ... “*.

*

Na návštevě u Olina Krejčího

Václav Štěpánek

Podlužácký bard František „Ňancek“ Hasil (1907–1999) v posledních letech svého života, kdykoli přišel do krůžku na besedu u cimbálu (a dlužno podotknout, že každá taková beseda byla hned nějak slavnostnější), neopomněl říci: „Tož já su o rok starší, než Slovácký krůžek“. A neopomněl také zdůraznit, že je nejstarším členem krůžku. A byl na to, právem, jaksepatří hrdý. Strýc Olin Krejčí je mladší o sedm let. To je ostatně věkový rozdíl, který v krůžku nehraje žádnou roli. S Ňanckem Olin leccos zažil, jak to ostatně trefně popisuje ve svém dopise, uveřejněném v Krůžkozoru č. 95 (s. 11–12). Jen tam tu příhodu, jak je zatkli policisté za hlasitý zpěv při návratu z krůžku (a kdo z nás by neznal i později nějakou takovou historiku, vždyť zpěv krůžkaře cestou z besed provázel vždy, a policisté byli a jsou stejní...), posunul v čase až příliš do padesátých let. Ta

jejich taškařice se měla udát, když republiku navštívil Jiří Dimitrov, bulharský prezident. Ten umřel v roce 1949, takže se nemohla stát v 50. letech, jak strýc Olin píše. Ale kdo by si vzpomněl na přesnou dataci něčeho, co se stalo už před nějakými, bratru, šedesáti pěti lety! No a to už byl tehdy Olin muž v nejlepších letech! Bylo mu tehdy nějakých pětatřicet. A Ňanckovi ještě o sedm víc! Ano, je to k nevíře, ale Olin Krejčí se šestého května letošního roku dožil již 99. Čestný titul doyena krúžku tak nese po Ňanckově smrti již nějakých čtrnáct let on. No a ty roky na něm ale vidět nejsou. Kdysi mi vyprávěl, že do krúžku poprvé přišel v roce 1934! A s krúžkem žije dodnes, byť na besedy už dlouho nejezdí...

Nedávno od něj přišel dopis, ve kterém zval delegaci krúžku na 27. dubna do Kyjova, do sklepa Jarina Zavrtálka, „na přátelské

setkání při víně a pěsničce a povídání, kam se ubírá národopis“. Ano, přesně takto. Vlastně to mělo být jakési malé sympozium o folklóru. Pochopitelně, narozeniny se přece neoslavují před jejich datem. A Olin to také jako oslavu neplánoval. Že se celá věc ale vyvine trochu jinak, se dalo očekávat. Zejména, když se koná ve sklepě...

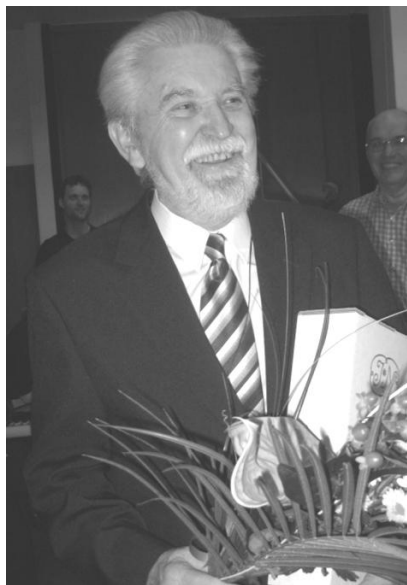
Vlakem se tedy do Kyjova vydala zajímavá krúžkařská delegace. Dlužno říci, že jsme v ní s primášem Pepou Pokorným výrazně kazili věkový průměr. Vždyť nejmladší po nás v té delegaci byla tetina Anička Formánková (a kolik že to v dubnu loňského roku oslavovala?...). No a dále Jožka Dokoupil, Jožka Kučera, Rost'a Viktorin a Bohunka Pavlíková... Samí junáci v nejlepších letech. Když jsme si ve vlaku drobně pozpěvovali, těžko by někdo hádal, že té zajímavé skupince sedmi lidí je dohromady 530 let! V Kyjově naši delegaci ještě doplnili Jaroš Homola a Mirek Hebron. V krásné historické búdě J. Zavrtálka již byla diskuse v plném proudu. Seděli tam pod pergolou i další zasloužilí krúžkaři – Jarin Nečas, Jan Pavlík s chotí, a dále také pár členů Slováckého souboru z Kyjova s muzikantem Jurou Petřů... No a vítali nás, pochopitelně, naši hostitelé: Olin Krejčí s manželkou Věrou, oba ve velmi dobrém rozmaru.

Občerstvení bylo jak se patří, a víno J. Zavrtálka je vyhlášené... Z původně plánované diskuse o národopisu toho ale moc nezbylo, neboť náš primáš se s J. Petřů činili, seč mohli, a zpívalo se prakticky nepřetržitě, takže ti, co si chtěli něco říci, museli víceméně před sklep. Myslím ale, že to strýcu Olinovi nevadilo. Byl viditelně spokojen, zpíval a vínko pil jak mladík, a nebýt berle, i by si zatancoval, jak to ostatně ve svých pětadevadesáti předvedl na Stadionu při oslavách stého výročí našeho krúžku...

Poslední vlak z Kyjova jel tuším někdy před desátou. Na dřívější odjezd nikdo ani nepomyslel. Mám takový pocit, že jsem byl z celé naší bujaré společnosti bůhvíproč nejunavenější. Naše súdná stolica by ještě i po příjezdu do Brna pokračovala, kdyby bylo kde... Tož doufám, že se za rok u strýca Olina sejdeme opět. Vždyť je jen o šest let mladší než náš krúžek. A jistě ho pozveme i na naši malou listopadovou oslavu, kdy si krúžek připomene své stopáté výročí.

Fotoreportáž z květnové besedy u cimbálu

Slovácký krúžek v Brně

Vystoupil zde soubor Šafrán s CM Jiřího Ledera a oslavil kulatiny Jiří Veselý, hrálo se a tančovalo. (foto J. Lacinová)

*

Slovácký krúžek na prknech, co znamenají svět

Mirek Dostál

Dne 3.6.2013 se v divadelním sále kavárny Práh brněnské Vaňkovky sešlo neobvykle mnoho členů našeho krúžku. Bylo taky proč. Na scéně se objevila Divadelní ochotnická skupina II s hrou „Trapná státní aféra“, jejímiž hlavními protagonisty byli právě naši krúžkaři, Zdeněk Fajbus a František Severin. V programovém letáčku čteme:neuvěřitelná tragikomédie, spíše pro dospělé a trochu přemýšlivé, jež se jako perpetuum mobile, ve společnosti lidské stále opakuje....

Hra je parodií na opakující se jevy v politickém a společenském dění, kde je divák postupně vtahován do komických situací okolo tragikomické postavy Osvalda Papuliniho, knížete Károvan-ského, kterého s bravurností jemu vlastní zahrál František Severin. Zahambit se nedal ani Zdeněk Fajbus, u něhož se, mimo příjemně působící komediální projev postavy II. ministerského rady Kaproniho (ve kterém by se zajisté mohl rozpoznat leckterý politik), dala ocenit i jeho pohotovost v nenadálé choulostivější situaci. Ale i to ke komedii patří.

Pro úplnost dodávám, že Zdeněk Fajbus je uveden jako tvůrce hudební režie a animace, realizace scény, kostýmů a rekvizit a společně s Františkem Severinem i na „časové úpravě objeveného textu“. Další nám známé jméno je Kurt Barták, který se podílel na hudební animaci.

*

Vinařovo okénko

O vinici Šobes

V hlubokém údolí Dyje, v samém srdci Národního parku Podyjí leží na úbočí skalního ostrohu v meandru řeky jedna z nejstarších a patrně nejlepších vinic – Šobes. Za své vynikající vlastnosti vděčí šobeské víno právě ideální poloze vinice, ležící v nižší nadmořské výšce na prosluněném jižním svahu, chráněném ze severozápadu i severovýchodu proti větrům. Zvláštní význam má i řeka Dyje, která vinici obtéká, teplé dny a chladnější noci, mlhy a nakonec i kamenitá, kyselá hlína na rulovém podkladě, která přes den nasává sluneční teplo a v noci je zase intenzivně vyzářuje. Zdejší mikroklima se podobá podmínkám např. na Rýně či v údolí francouzské Rhône. Přestože první vinice v tomto požehnaném vinařském kraji údajně založili už římsí legionáři, viniční trať Šobes, ověčená superlativy, je dodnes onou pověstnou třešničkou na dortu a šobeská vína bývala klenoty hodovních tabulí moravských knížat i českých králů.

Ve vinici se pěstují především odrůdy Ryzlink rýnský, Rulandské bílé, Rulandské šedé, Ryzlink vlašský, celková plocha je 16 ha, z toho 12 ha vinic.

Zajímavostí je obraz Šobesu na zámku Konopiště z r. 1820, kde je německy napsáno: „Pohoří Šobes ve znojenském kraji, kde roste nejlepší moravské víno“.

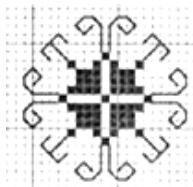
(Dodal M. Dostál s použitím propagačního materiálu „Vinice Šobes v Národním parku Podyjí“ - Znovín Znojmo se sídlem v Šatově.)

Pohled na vinici Šobes - zdroj internet - Wikipedie

*

Receptář

Kyselica z Březůvek (*Luhačovické Zálesí*)

Suroviny:

250g bílých fazolí, 2 středně velké brambory, 100 g sušených hřibů,
250 g kysaného zelí, 5 kuliček nového koření, celý pepř – dle chuti,
mletý pepř – dle chuti, sůl, 500 ml kysané smetany, 250 ml sladké
smetany.

Pracovní postup:

Fazole namočíme přes noc a dáme vařit s bramborem a s předem namočenými hříby. Až se fazole uvaří doměkka, přidáme zcezené kysané zelí a koření. Do polévky přidáme smetanu, rozmícháme a necháme odstát na chladném místě nejlépe do druhého dne.

*

A po polévce třeba...

Koláčky z ovesných vloček-ovesňáky (Kyjovsko)

Suroviny:

160 g másla, 160 g pískového cukru, 160 g ovesných vloček, 200 g hladké mouky, 2 vejce, 2 kávové lžičky prášku do pečiva, sůl, 50 g sekaných ořechů, 50 g rozinek (můžeme přidat i jiné sušené ovoce), marmeláda – dle chuti

Pracovní postup:

Suroviny dobře smícháme dohromady v těsto. Lžičkou vytvarujeme koláčky a položíme na plech. Do středu přidáme marmeládu a upečeme v dobře vyhřáté troubě při 200 stupních.

dodala JL

(Zdroj:

„Kuchařka tradičních pokrmů na Slovácku“-Region Slovácko 2010)

A dobrou chuť!

*

Závěrem lidová pranostika

„Co červenec neuvaří- srpen nedopeče.

Slunce peče- dešť poteče.

Když červenec pěkně hřeje, o Vánocích se zima zaskvěje.“

Na tomto čísle se podíleli: J. Lacinová, M. Dostál, autoři příspěvků.
Redakce si vyhrazuje právo redakčních úprav zveřejňovaných příspěvků.

Redakční uzávěrka příštího čísla je 30.9.2013.

Příspěvky zasílejte na adresu jir.lacinova@seznam.cz

Fotky zasílejte na adresu: dostal.mirda@seznam.cz

Krúžkozor vydává Slovácký krúžek v Brně za finanční podpory statutárního města Brna.

Vychází 3x ročně nákladem 100 kusů.

Je též publikován na www.kruzek.cz.

Odpovědný redaktor: Jiřina Lacinová

Autor obálky: Jaroslav Homola

